

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Fișă de resurse

Modelul italian: direcția de urmat?

Trunchi din modul/ D

Modelul pedagogic al școlii italiene este judecat în lume ca fiind cel mai avansat în ceea ce privește educația incluzivă. Pentru a realiza acest lucru, legiuitorul italian a arătat îndrăzneală și autoritate, facilitată de o societate italiană care a acordat întotdeauna o mare importanță solidarității familiale și intergeneraționale.

1/ Drepturile înscrise în constituție

Constituția italiană din 1947, în articolul 38 cu privire la solidaritatea socială, stipulează în fapt: "fiecare cetățean care nu este în stare să muncească și este privat de mijloacele de trai are dreptul la asistență socială. Lucrătorii au dreptul să primească mijloace adaptate nevoilor lor în caz de accident, boală, handicap, vârstă înaintată sau șomaj involuntar. Persoanele cu dizabilități și persoanele cu handicap au dreptul la educație și integrare profesională. "

2/ Legi și reglementări care au vizat exercitarea deplină a acestor drepturi

-1971: legea privind luarea în considerare a handicapului

Articolul 28 din lege prevede că "învățământul obligatoriu se va desfășura pentru toți copiii și adolescenții, fără deosebire, în clasele obișnuite ale școlilor publice". Apoi am vorbit despre "integrarea elevilor cu dizabilități în școala normală"

-1975: Raport al Comisiei FALCUCCI privind problemele persoanelor cu handicap.

Acest document pledează pentru evoluția unei "școli pentru toți" într-o școală adaptată fiecărui individ, concentrându-se pe:

- valorificarea potențialităților fiecăruia;
- dezvoltarea de noi limbi;
- pluralitatea inteligențelor logico-abstracte, senzoriale, motorice și practice.

Acest raport evidențiază dificultatea acestei sarcini, dar stabilește principiile educației incluzive așa cum o înțelegem astăzi.

-1977 : Legea 577/107 de abrogare a școlilor speciale

În acest moment, în Italia, se dezvoltă o puternică mișcare de dezinstituționalizare, care va duce la închiderea azilurilor nebune și a școlilor speciale pentru elevii cu dizabilități, care au fost create începând cu anul 1962 pentru a se adapta acestor elevi și a-i apropia de școală pe toți. Această lege a fost probabil fundamentală deoarece, de fapt, educația incluzivă și școala pentru toți sunt singurele soluții oferite celor care se ocupă de sistemul de învățământ.

Modelul școlii de specialitate a trăit, prin urmare, cu excepția învățării surdo-mute a cărei educație este mai mult în limba comunicării decât luarea în considerare a handicapului

Legea școlii din iulie prevede măsuri de însoțire :

- crearea de servicii socio-psihoeducative;
- integrarea elevilor cu dizabilități la colegiu;
- prezența în clasă a cadrelor didactice specializate;
- necesitatea muncii în grup și a dreptului la educație individualizată;
- îmbogățirea unui curriculum tradițional;
- și, în final, crearea "clasei deschise".

În terminologia noastră, trecem de la conceptul de "integrare școlară" a persoanelor cu dizabilități la "includerea" lor, complete și complete în sistemul școlar.

-1978: Legea 180/78 a BASAGGLIA privind reformarea sistemului psihiatric

Inspirată de psihiatrul Franco BASAGGLIA, această lege foarte voluntară și îndrăznească începe închiderea spitalelor de psihiatrie și înlocuirea lor cu o serie de servicii pentru persoana respectivă, un serviciu de tratament și reabilitare a bolnavilor mintali, prevenirea bolilor mentale și tratamentul lor complet asigurate în afara spitalului.

Această lege vizează în mod clar cel puțin socializarea relativă a nebunului mental. În acest sens este în concordanță cu obiectivele de socializare ale "școli pentru toți"

-1987, o hotărâre a Curții Constituționale italiene interzice conceptul de "îrecuperabil" și indică faptul că înscrierea la școală nu poate fi respinsă.

Se afirmă următoarele principii:

- fără școală există regresie;
- școlarizarea este sinonimă cu integrarea socială;
- izolarea este negativă.

- 1992 : Legea 104/92 Articolul 12 privind "Garantarea dreptului la educație pentru elevii cu dizabilități" îmbunătățește și organizează recepția elevilor cu dizabilități în clasele obișnuite.

- Această lege prevede
- identificarea elevului cu handicap, documentat de un diagnostic funcțional scris de operatorii unităților sanitare.

- scrierea unui profil dinamic funcțional (care să conțină caracteristicile fizice, psihice, sociale și emoționale).
- evidențierea capacităților posedate, a dificultăților legate de situația persoanelor cu dizabilități, precum și a posibilităților de recuperare a competențelor.
- elaborarea Planului individualizat de educație, IEP, dezvoltat prin colaborarea profesorilor "curriculum-ului", profesorilor specializați, operatorilor de unități sanitare, potențialului asistent educațional și familiei.

Astfel, se așteaptă ca incluziunea să se realizeze și prin :

- programarea coordonată a serviciilor școlare și a serviciilor de sănătate, servicii de asistență, culturale, recreative, sportive.
- acorduri de program semnate de comunitățile locale și organismele școlare;
- furnizarea instrumentelor tehnice și didactice necesare școlilor; dar și prin grupurile de lucru pentru integrarea școlii ale fiecărui birou provincial.

- **1997:** lege organică care acordă autonomie școlilor

Această autonomie permite școlilor:

- să realizeze proiecte naționale și internaționale
- organizarea calendarului școlar

- **2010:** Legea 170/2010

Această lege recunoaște dislexia, disgrafia, disortografia și discalculia ca tulburări specifice învățării, grupate sub termenul "DSA", care produc o limitare semnificativă a activităților de viață zilnică, în ciuda aptitudinilor cognitive și absența bolilor neurologice și a deficitelor senzoriale.

-**2012 :** Directiva Ministerială CES (cerințe educaționale speciale). Din modelul numit "Diagnosticul ICF- WHO", care consideră persoana în ansamblu într-o perspectivă bio-psiho-socială, putem identifica CES independent de tipăririle exclusiviste. În acest sens, fiecare elev poate avea, în mod continuu sau în anumite perioade, cerințe educaționale speciale: fie din punct de vedere fizic, biologic, fiziologic, fie din motive psihologice și sociale, pentru care școlile trebuie să ofere un răspuns adecvat și personalizate.

3/ O politică voluntară care a creat un sistem coerent

Pentru a atinge obiectivele educației incluzive, legiuitorul italian a luat măsuri coercitive: Legea 577 din 1977 interzice chiar existența unor școli speciale, ceea ce înseamnă obligarea primirii copiilor cu dizabilități în clasele obișnuite.

Decizie dură dar eficientă, deoarece a forțat sistemul educațional să se adapteze:

- lucrul în echipă pentru elaborarea diagnosticului, evaluarea potențialului elevului, stabilirea Planului său de educație individualizată (PEI)
- coordonarea dintre școală și municipalitate
- prezența formatorilor specializați de clasă pentru a servi tuturor elevilor.
- autonomia financiară și funcțională a școlilor

Acest lucru conduce la un sistem coerent, care cu siguranță a durat câțiva ani, dar care abordează toate problemele într-un mod global, forțează diferiți actori să lucreze împreună și pregătește socializarea oamenilor la școală. handicap. Legislativul italian a luat în considerare atât considerentele etice ale

societății italiene, cât și aspectul economic prin optimizarea resurselor umane ale școlii și căutând autonomia persoanelor cu handicap ori de câte ori este posibil .

Modelul italian a depășit recomandările Convenției ONU privind educația din 2006.

Prin urmare, statele semnatare ale Convenției ONU privind persoanele cu handicap se pot inspira din aceasta, în special prin legiferarea:

- într-un mod foarte precis, pentru a nu da drumul la interpretare și la jumătăți de măsuri care încă permit separarea studenților cu dizabilități.
- și într-un mod global, pentru a evita dispersarea mijloacelor umane și financiare care dăunează eficienței și duce la gestionarea defectuoasă.